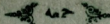

عدد : ۱۷ (۱ رنجی سنه) : ۲۹ صفر ۱۳۱۷ جمعه : ۲۵ حزیران ۱۳۱۵ افرنجی تموز ۷ ۱۸۹۹ (رنجی جلد)

ارتقا

ادبات ، فنون عسکریه و بحریه ،
وتادیع و تجارت و زراعت و صنایع
ومعارف و امور نافعه و اکثافه لی فقراتدن
باحث مصور جریده ده .

(ارتقا) نك ۱ تانبول وطشره
ایچون بر سته لك ابولسی ۲۲
غروشدر . پوسته پولی مقبولدر .
صنائی بالجله ارباب قلمه آچیقدر . هر الی قلم
خوتان یازده بیلیر . مرکزی باب عالی
جاده سنده « معلومات » اداره خانه سیدر .

استانبول ایچون نسخه سی : ۱۰ پاره یه در شمعدیلک جمعه کونلری نشر اولنور طشره ایچون نسخه سی : ۲۰ پاره یه در

وساژیدن برجسته ترنیه، اشته جلالک
ماهیت ادیبی می بودند عبادتدن دیمک
وبونی تراخت قلمیه به مغایر اوله رق محترانه
برلسان ایله یازمق طوغریسی غرضکار -
لقدن بشقه برشیته حمل اوله ماز، بویه
سوزلرک خواصه قارشای تأثیر واهریق
اوله مازسه ده هرکسک ادرک و عرفانی بر
اولم یقندن بشقه لر نه سؤء تأثیری کوریلور.
بالاده عرض اولندینی وجه ایله انر معالعه دن
منع ایدلش اولور. جلالک حیثیت ادیبه سته
شین ایرات ایدرمی ایغزی سیله م. چونکه
جلال دکل، جلالک بوزیک درجه فوقده
بولان ارباب ادب وکال بیله بویه حقیر
مؤاخذات و تجاوزانه هدف اولشاردر.
معاصر لردن ریسلی لامارتین حقنده یازدینی
فقره طویل استقاده ده، تألیف ایدلن -
مطالعات آیینی در میان ایشدر :

« دائما عین صوتی، هم اوساندریچی
برصوتی تکرار، دائما عین ربکی، مانی
رنکی استعمال ایدر، کوزک، سناک،
ادکوزک میت یاخود لاشه نیک مایلکشدن،
ماویلردن، دائما ماویلردن بحث ایدر. بر
سنگ مزار انتخاب ایله اورور جوهر بر
اولج، اطرافنده نشوونما بولان الک کوچک
نیاتانی توسم وتولون ایدرک! کا سایه بخش
اولان سرو آغاچلرینک یاراقلری بر
برتر تعریف و توصیف ایدر. صکره طاشی
الیهی فریاد وائین ایله، کوز یاشلریله
آشندیر... »

لامارتین معجز برناظمدر. نه افکار
عریقه، نه منطقه، نه براهین وادله قویه
مالکدر. مرمر معنای اولان آثار
مظلومه سینی بعضاری بلیغ اولوق اوزره
تلقی ایدر... »

جلال حقنده یازیلان او مقاله انتقاد
دیه نیک صاحبی ده حدود انصافی تجاوز
ایتمک ده مان بومسقدله برابر دینسه
یک ده مبالغه ایدلش اولماز ظن ایدرم.
برآز انصافی!

مستجری زاده :

عصمت

مصاحبه ادیه

سالم افندی — الله عشقنه، نیچون بویه
سکوت ایدرورسکز؟
فؤاد بک — جام نه سولیم ؟
حق افندی — هر هفته اون جریده انتشار
ایدیور، مدار محبت اوله جی سوزمی
یوق ؟

صادق افندی — حق افندی برادر -
منک مطالعه می واسعدر. بیورسونلرده
مستفید اولم .

حق افندی — رمز ی بک افندی
قاردیموزک معلوماتی اطرافلدر. بر قراج
لساک ادبیاته و انقدر لر لطف ایدر لر سه
بیلیمیکمزی ارکزه نیرز. ذنا اذکیا ایله
ملاقادن ایدله جک استفاده اودر.

فؤاد بک — ادبیات دنیلی ده
خاطر مه کادی. طبیی ارتقی کور بیورسکز؟
ادبیات عربیه متعلق بر مطالعه وار ؟
نصل بولدیکز ؟

رمزی بک — سر لوحه ده تحف
(حوس الیس علی من هوش قصیده
امری لیس) دهشتلی دگی ؟
صاق اندی — نه دیک اولیور ؟
طوغروسی یا ! مطالعه می او قودم هوز
سر لوحه می آکلا بدم. ظن ایدرم که
اوتویانلرک بک غوغی بویله بنده کز کی
متردد در.

رمزی بک — صاحب مطالعه مشرخی
بک مشوش بولدینی ایچوندر.

رمزی افندی — (حق افندی به
خطاباً) شرحی کورمشی ایدیکز !

— حق افندی — کوردمدی افندم
حق نشر اولندینی غزه ده او قودنی زمان
بر خه سنی کال شوق ایله ایدیمشدم ،
حیف که آرزو ایدیم کی بولامدم ، بو
بایدکی مطالعه می غزه نه کوندرمک ده
خاطر مه کشدی. صکره وازیکدم!

فؤاد بک — کاشکی کوندرسه ایدیکز!
حق افندی — (تبسم ایدرک) اوله
یایسم بنده کزده شراحی تقلید ایش
اولوردم ، نه لامز (اعطی القوس باها)
دیدم، براقدم، حق ارتقایی ده او مقاله می کور -
نجه به قدر برده الهه آلمدم .

رمزی افندی — بنده کزده او قودنی
زمان مندر جانه باقدیمده ایلری ده بر صاحب
اقتدار طرفندن هدف اعتراض اوله جفی
قویاً ظن ایدرمک شرحه قارشای طرفه نیک:

سندی لک لایم ماکتنت جاهلا
وینیک بالاخبار من لم تزود
وینیک بالاخبار من لم تبع له
نیسا ! ولم تقریله وقت موعده
یتلرینی اوقویه رق ختم ایشدم .

صادق افندی — ساعت نمرلده ؟
فؤاد بک — (ساعته باقرق) اوج
بچقدر ایدم! مصاحبه بولنده اما، کیجه -
لرده جوق قصه، انسان او یوقنی آلامیور.
صادق افندی — تشکر ایدرم
آرقداشلا! مستفید اولم .

حق افندی — تشکر زه دکل شو مصا.
حبه سبیت ویرن ارتقایه راجعدر.
سالم افندی — حیرت! صاحب مطا -
له به برنی بوقی ؟

طلبه دن. محمد سالم

سراژ لیلیه

(کیه لرم) مؤلفته

نئی

اویوسونده بیوسون... نئی...
طیش طیش بیوسون... نئی...
کجه، بو محرم اسرار غربان، بو
حزین روحلرک ابدی اتیسی، بو سودا -
لیرک مدار تیلیسی ردای سیاهی یانغه
باشلادینی زمان، اوردای سیاهک آلتده
قلم شعر خولیا ایله دولو اولدینی حالد
دوشونوم، برشیلر یازارم بردن بر قارشیک
قومشودن بونئی عکس ایدر، ذهنم بوتون
ظلام شیدن نفوذ ایدرک، او سسی آراز،
فقط البم قالماز، برده می چکیم...
کز لر منده بولک ایچون بر نفوذ نظر
یوقدر...

آرد صبره فاصله بذر اولان بورقیق،
بو حزن نئی بر قراج ساعت دوام ایدر،
صکره بردن بره قابی چلینیر، او نئی
دورور، بوسس کیجه نیک سراژ ایچنده
بوغولور، غائب اولور... صکره بر
ارکک صداسی باشلار... صکره او
نئی سوله بن سسر قادیکن معنای بلند
استحایله یالو او بر... تجسدن او قدر
فرت ایتدیکم حالد، بر آقشام دایناماد
بردمی یاواشجه، چکدرک قوه شونک
— اخشاب، اسکی ایکی اودادن عبارت -
اوبنه باقدم، آقشامک اسمرلکی ایچنده
ارست قاده اوج نیچر کوردم، که بر نیچسنه
— برده مقامند - بیر نیق بر جارشب
آملمش، ایکجیستک قسی بیرامش،
دوکولش. اوجنیجسک جامی قسا قیر.
لمشدی... اذان ارقونیدردی، اوزمان
اودامک ایچنده بر خیالک یوریدیک کی حس
ایتم، متعاقباً شعاعی ضعیف بر لامبا
یالیدلی که بن، اوصاری مهتر شعاعک
ایچنده، کنج، اسمر بر قاریسک یامالی
انتاریسه بونک اوسقه دوکولن سیاه
صاجلرینی فرق ایدم بیلیم، باشقه کیسه
بوقدی، اجمال زوالی سرشک افشان
اولان کوزلرک مرحمتی باقیلر بنده ده
تصادف ایتمشدی، یالکز بن باقیوردم،

سند یانغه برنگه یانی دهاواردی: انیلری
کوز یاشلرینی، کدرلری آغوش سیاهنده
اخفا ایدن کیجه...!
چوجوق، والده سنک آچلقدن
پورسوشم مملری دوداقلرنده حس ایتد.
دیک ایچون اولمالی، تیز بر فریاده باشلادی،
ای زمان ییرتیق چارشیک آرقه سنده بر
خیالک صالادینی کوردم، او زمان
آچلنک، سفالتک نیجه آهینده کندی
قلمک ازیلیدیک کی حس ایتدم...!

چوجوق صوصمش، نئی، عین فترات
ایله باشلامشدی :

اویوسونده بیوسون... نئی...
طیش طیش بیوسون... نئی...
نصل اویوسون...؟ ملنکرک بو
معصومه کشاده ایتدیک لاهوتی رؤیالره
نصل دالسون...؟ بیوسون...؟
نیچون؟ بر کون کلوبده، قورومش،
یتمش اولدینی حالد، ضعیف قوللری
کوج ایله دوغرولتورق، کبرلی اللارینی
کندیسندن ابرکن بن جمیت بشریه قارشای
آچهرق، آغلایه آغلایه، ایکلهه ایکلهه
دیم قاجم بوق، بن بر سفلیک اوغلی...
خی بابم بویه یایدی! الله رضایی ایچون
برصدقه...! دیمک ایچونمی...؟ نه قدر
پوروسه، نه قدر قوشه اخلاق و تربیه سنی
قامین ایچون رازر مرحمت کورتمه بن
شوکدرک، فسالکده — بوزوالیسلره
آجیدینی رده فلاکتک نه ایتدیم سرملده -
جک، باشی دونه جک، مجهول بر جوقوره
دوشه جک دگیدی؟ نه دن پوروسون...؟
جات جات... قابی کندی کندیته
آجیدی، مطلقا براییله سیکلمشده،
بولولارک آراسندن آقان شعله فجر بکا،
قاینک بر قانادیکن آرقه سنده قدر دور بولدیک کی،
اوسقی باشی بزمده، قیرصاقلالی بر آردمک
بوقاینک مدخلنده آجیلان قاراکلی ایچنده
غائب اولدینی کوستردی، قابی آجیق
قالدی، آز صکره، اوزون بر باطردی،
بو آدمک مرد بونه صالانیر، نیتز آدیملر
آدینی... متعاقباً بر « آه...! جانه
یادنیغ!... ندای مستانه میله قاریشق
دها اوزون بر غلغله، اونک مردیوونک
اورناسنده دوشدیک کی افشایدی... بوراده
بو نیچرک قارشینده، خلجائی ضبط
ایتمک چالیشورق، کوزلرک قورودینته،
بوغازمه طبقان بر عده تأثر، روحی
بوغمه می ایچون کوز یاشلریمک مبدول
مبدول آقادیته تأسف ایدرلر، بردمی
چیکمک، بول بول غلامق ایستدم، لکن
بردن بره، بیر نیق چارشیک آرقه سندن

برخیالک یکدیگی کوردم ، صوکره ،
مدهش بر محاوره ایستدم :
— آه آه ! بنه اولدی بکا اول-
جق !.. هادی بکم یوقاری ... ورا الی .
— بنی ؟ طوت باقیم ... هاشوبله
دانش او بودی ؟
— او بودی ... هادی سن .. دور .
اوقدر آسلما .. ایشته بر آفاق قالدی ..
شوقده آتلا به بیلیرسهک ...
« متعاقباً قریق حایل یخیره مک اوکنه بر
وجود بیغیلدی ، صوکره قادیستک تنسی
ایشتدم :

اویوسون ده بیوسون ... ننی
طیش طیش بوروسون ... ننی
اویسیلان وجود ، صالاته صالاته
دوغرادی :

— ندر بوکورولتو ؟
— امان صوص افدیجکم !.. اویانه -
جق !
— یلم ایسترم .. آکلیورمیسک ؟
یلم ایسترم ، دیورم !
قادر ، برن بره ، جواب ویرمده
صوکره ، یواش یواش باشلادی :
— بکی !.. فقط بو قدر باغیره .. !
فونو قومشو دیکلور ..

— بو خیالک آیاغه قالدیغنی حسن
ایتم ، صوکره بوسوزلری ایشتدم :
— امان !.. سزمنه اولمش ؟.. آلتکر
قان ایچنده .. !
— سنک نهک لازم ؟.. نه اولمشه
اولمش !.. زده یلم .
— نه کتیردهک اونو پیشیریم ؟
— دنی ؟.. بکا ها ؟

بوقاده سزحیات ، بومستکره ، بدبخت ،
آلجق فرید دوغرلادی ، اودانک ایچی
برلظهده ، قاریشدی ، برسی :
— امان !.. دانشم اویانه جق !.. ده
هایقیردی !..
اوری :

— دانش ، مانش آکلام !.. یلمک
ایترم .. بوقسه .. ده جوابوردی !..
— امان باشم !.. دیرلم اللهدن ،
الارک قیرلسون ! ..
— ناصل ؟.. ایشته ... ایسترم ...
شی ...

حرفک صالاندیغنی ، بیقدیغنی ،
تکرار حیزمغه باشلادیغنی کوردم ...
هایقیرمق ایستدم ، بوتون آوازمله دوقور
ناریکر !.. ده هایقیره جقدم ، قیصیق ،
کوزلرک آغلاشی ایما ایدر برسس :
اویوسونده بیوسون ... ننی

طیش طیش بوروسون .. ننی
دیوردی ...
برده بی بوتون بوتون آجدم ، جاملری ،
قفلسری قالدیردم ، بنه هایقیره جقدم ، بنه
هایقیره جقدم !.. صوکره نفس ، طوتو -
لورکی اولدی ، برشی سوبله دم ، بخیردی
اورندم ، چیکلدم !.. چونکه اوارده ، برشان ،
کریان ، جریح ، دار بر والده وار ایدی ، که
ایلمک یاوروسنک ، منی منی دانشنک
بیشکی صالیوردی !..
محمد جلال

ژولی رومن
[یک نسخه شدن مابد]
کنج خدمتی کیندی ، صوکره کهرک
کندیسنی تعقیب ایتمکله کی سوبله دی بی
(لوی قیاب) طرز نده میز و منتظم درشمنش ،
برطاق صوغوق و آغراشیالی سالونه صوقدی ،
اون آتی یاشلرندم قور ، نارین قامتی ،
برخده ، تعقی قیز شرفه ، اولهرق اثاث ییتک
اورتولری قالدیریوردی .
صکره ، یالکر قالدیم .
— ۲ —

بردیره قو آجیلدی ، اراق برقادن
ایچری به کردی .
اختیار ، یک اختیار ، یک افاق ،
اوقدره که بیاض صاحبزینک باغلی ،
بیاض قاشلریله حقیقه سریع ، مختز
بربیاض قاره !
— عالی طبقه دن دکل ، عادی ،
فقط سزه بوتون حیاتی ، بوتون قلبی ،
بوتون تصوراتی ، بتون ایلمی ، بوتون
موجودیتی حصر ایدن بر آدم طرفندن
سویلمش اولدیغنه وسوبله جکجه راضی
دکلی ایلمک ، حالوکه بریکلر سکا یالکر
موسیقی و شعر کی ایکی رقیب شدید ترک
ایدیوردلری .

اعمق روحده بعض شیلر اهتزاز
ایتیرن والان نازه اولان صداسیله :
— خار ، اقدم خار ! احتالکه
بی دیگر بری سوردی ، فقط بوتلر کی
سومزدی ، آه ! دنیاده کیسه مک موفق
اوله مایه جی برصورتده بکا الحان عاشقانه
اوقویان اونلردر . شعرلری و بتون الحان
سها به وارضی بی محبتله قاریشدر برمی
بیلمدکن صوکره سومک کافیمیدر ؟ ..
آوت بزم غرامزدهده بلبلکه حقیقتدن زیاده
خیال واردی ، فقط حقیقت ، سزی طو پراق
اوزنده برقدیغنی حالده اوخیالار بولولطره
قدر اصماد ایدر .

بردیره آغلامغه باشلادی .
سسز سسسز آغلاوردی ، ای دموع
نومیدی !..
بوکوز یاشلری کورمه منلکدن
کلیبور اوزقلره باقوردم . برقاچ دقیقه
صوکره بنه باشلاروق :
— بوتون انسانلرک قایده وجودلریله
برابر اختیارلار ، بنده بوبله اولمادی .
زوالی وجودم آلتش طوقوز ، بیچاره
قابله ده یکر می یاشنده . ایسته بونک
ایچوندکه یالکرز چیچکر آره سسندمه ،
خیالار ایچنده یاشابورم .

بونک اوزرسته آره مزده اوزون
برسکوت دوام ایستدی ، ژولی رومن
بر آراق سکوت بولدی : کوله رکدن بنه
سوبله مک قوبولدی :
— آه سیله کز .. نخله نه قدر اکله .
جککیز . آوت ، ای هوالرده کیجه لرمی
ناصل کیچیردیکمی یسه کز ، شردی کیندی
کندیمه اوتایرم ، رفته کیلورم .
چوق رجا ایتم ، فقط یانه یادیغنی
بردورلوسوبله مک ایسته میوردی .. آرتق
عودت اتمک ایچون قالدیم .

— یک چابوق !.. دیبه باغیردی .
آقشام طماعی ایچون (موت قارلو) ده
بولونمقام لازم اولدوغنی سوبله دم ، محجوبانه !
— نخله یلمک ایسته میورمیسکر ؟
دوغروسی یلمک نون ایدم جککیز .. دیدی .
هان آرزوسنی قبول ایتم . زلی
چالدی ، بر آرزوکره خدمتی قیزه بعض
شیلر امر ایستدی ، بکا اوبی کزیردندی .
کوچوک آغاچلرله طولو ، چالی برنخته
پوشن یک سالونه آجیلور ، طاعنه قدر
امتداد ایدن پورناقال آغاجی بوله راجدن
بروجه نظارت ایدیوردی . مومسک
نباتات ایله مستوریتی اکثریا اختیار آفریسک
بوراده اوطوردیغنی افهام ایدیوردی .
صوکره ، چیچکلری سیرایتمک ایچون
باغچه کیتدک .

کیجه .. کاتانه بوتون روایحی نشیر
ایدن برکوزل کیجه یواش یواش حلول ایدیوردی
صفیره اوتوردی ، بزم وقت هان هان کوندوز
دکل کی ایدی .

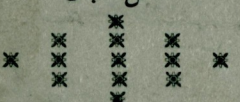
— ۳ —
یلمک ، اولدنجه ایی اوازون سوردی
وقلمده کندیسنه قارشو یایندردیغنی میلی
آکلانجه ژولی رومنله صمیمی ایکی دوست
اولدی ژولی رومن اوزمان اصصلا حجه
(ایکی دووال) شراب ایچدی ، کیتدکجه
مطعمن و منبسط اولیوردی .

ع . نهاد
— مابعدی وار —

منقہ مکتوبلری

— بحضور ادیب شهر نو ظهور
الهلوان المعروف بالنام بلماشق بوجورا —
بوقدر صمیمی باشلیان بر محبتک
بوقدر چابوق اونوتوله جفتی هیچ امید
ایتمزد . سن شهر مکتوبیچیسنه ده طاش
چیقارلرک . آفریم ! بوبله اولمالی . بوقدر
مکدر بولندیغ برزمانده سندن ده وفا کور .
میبه جک اولورسرم . نه حاله کله بکمی برک
کوز اوکنه کتیر . آه . هیچ خبرک بوق
بزم دیرکتورک اقدی بوکونلرده « کذب »
و « عناده » علقریسه طوتیلدی ، سوز دیکله
میور . علاج قبول ایتمور ، بوکون بنه
اجزایانی اله الارق کندیسنه مکمل
جبلر ترتیب ایتم . بوندریم بیایرسام .
ای اولور ظن ایدرم . آه ، زوالی
دیرکتورچم !.. بنه قدر سورم . ان شاء الله
بوجیلری بونارسکده علقک باشکله کیر .
❦ درد بردکله قاش !.. بزم عودی
شهر آفتده آفت زده حریق اولمش .
بی چارمک خانانی خراب !.. مع باقیه او ؛
قوجه استاده بنه مسعود ، بزم کانی مشهور
طابوس ایله مقری کوبنده اجرای آهنک
ایدورلر . منقہ ده آفت اقدی به عادت .
گفته خورک منقته نیازورده اوسناور ،
هم کیملر اوینیور بیلیورمیسک ؟ مناقیان
اقدی قوه پایسی ! بوباده سکا کله جک
هفته اوزون اوزادی به معلومات ویریم .
شمدی طنبورلی شهر جیلک اقدی
وزم محسن نکته ان یله بکر بکنه کیدپورز
هوا صیباق اولدیغی ایچین یاشلر مزه ،
بزم رائف یک اقدینک اختراع کردمی
اولان حصیری فسلردن بردانه کیچرک .
امان ، اوه نه خوش فس ! اولاحصیردن
معمول اولدیغی ایچین غایت خفیف .
ثانیاً غایت ایجه طوقدیغی ایچین فوق العاده
ظریف ! هم انسانک باقی سرن طونیور ،
هم نظر خوش کورونیور .
یازیلجق شیلر ده ایلمک چوق اما ،
غالباً جریده مزده ، برو بنده حالدن ارنوق .
هفته به بنه کوروشوروز سوکی بوجورم !

شکل هجائی

برنجیسی : چله سی چوق مصنوعاندری .
ایکنجیسی : چله سی چوق علوقاقدن بری .
اوجنجیسی : چله دن آجیلان رخنه .
پسته و تفراف نظارتی مجلس اداره
اعضاسندن ترجمه مهمه قلی مدبری
فخری
حل ایچنده قریعنی قازانانه قیتدار بر
کتاب اهدا ایدیلجکدر :

معلومات — طاهر یک رطب سنده طبع ارنشدر
مدح